Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΜΑΣ

Η ΜΙΣ ΕΥΡΩΠΗ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ

Ἡ συμπάθεια καὶ τὲ ἐνδιαφέρον τῶν Γάλλων διανοουμένων. Ἡ ἀφιέρωσις τοῦ Βαλερύ. Ἡ Ἑλληνικὴ Τέχνη καὶ Ποίησις. Ἡ ἄγνεια τῶν νεοελλήνων. Τὰ δῶρα τῆς κομήσσης Νοάϊγ. Τὸ χέρι τῆς ποιητρίας. Εἶνε.... γυναῖκες ἡ διανοούμενες ; Ἡ δέξα καὶ ἡ ἐνοχλήσεις της. Στὶς Δελφικες Ἑορτές. Ἕνα παράπονο τῆς Μὶς Εὐρώπης. Ἄχ, αὐτὸ το Τελωνεῖο !...., κ.τ.λ.

XIV

—Ὅλ' αὐτὰ ἐννοεῖται, συνεχίζει ἡ δὶς Διπλαράκου, ἦσαν τιμητικώτατα γιὰ μένα καὶ μὲ κολάκευαν πολύ, περισσότερο ἀπὸ τὶς γιορτὲς ποὺ ἐδίδοντο πρὸς τιμήν μου. Ἐπίσης τιμητικώτατες θεωροῦ τὴν συμπάθεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειξαν γιὰ μένα οἱ Γάλλοι λόγιοι, οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, οἱ διάσημοι λογοτέχναι καὶ σοφοὶ συγγραφεῖς. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς μοῦ χάρισαν ἀπὸ τὰ σπανιώτερα ἀντίτυπα τῶν ἔργων τους μὲ ἀφιερώσεις κολακευτικώτατες γιὰ μένα.

»Ὁ Paul Valéry μοῦ χάρισε τὸ τελευταῖο του καὶ μοναδικὸ ἀντίτυπο τῶν «Charmes» μὲ ἀφιέρωση γραμμένη στὴν ἀρχαία ποὺ ἄρχιζε ἔτσι :

«Δῶρον τᾶς Ἀφροδίτας, κλπ.».

»Δὲν εἶνε πολὺ συγκινητικὸ αὐτὸ ἐκ μέρους του ; Ἐπίσης μὲ συγκίνησαν βαθειὰ καὶ μὲ κατέπληξαν ἡ γνώσεις ποὺ εἶχαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὴν ἑλληνικὴ Τέχνη, γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ποίηση. Γνωρίζουν τὰ δικά μας πράγματα πολὺ καλύτερα ἀπὸ μᾶς, χωρὶς οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἔχουν ἐπιδοθεῖ ἀποκλειστικὰ σὲ ἑλληνικὲς σπουδές. Τοὺς ἀρκοῦν ὅσα ἔμαθαν στὸ Πανεπιστήμιο ἢ διάβασαν μόνοι τους.

»Στὴν Ἀθήνα γνώρισα πολλοὺς τελειοφοίτους τῆς Φιλολογίας. Ἐλάχιστοι ὅμως ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ μποροῦσαν νὰ συζητήσουν ἐπάνω σ' ἕνα ἑλληνικὸ φιλολογικὸ ἢ καλλιτεχνικὸ θέμα, μὲ τὴν ἄνεση μὲ τὴν ὁποία τὸ ἔκαναν αὐτὸ οἱ ξένοι.

»Τὶς μεγαλείτερες ὅμως περιποιήσεις καὶ τὶς περισσότερες ἀφιερώσεις τὶς εἶχα ἀπὸ τὴν εὐγενική, τὴν τόσο καλὴ προστάτριά μου Comtesse de Noailles. Ἐκτὸς ἀπ' ὅλη τὴν σειρὰ τῶν ποιημάτων της, ἡ κόμησσα μοῦ χάρισε ἀκόμη ἕναν πίνακα ποὺ ἔχει ζωγραφισει ἡ ἴδια καὶ... τὸ γύψινο ἐκμαγεῖο τοῦ χεριοῦ της, αὐτὸ ποὺ βλέπετε στὸ τραπέζι μου, κολλημένο ἐπάνω σὲ μαῦρο ξύλο. Εἶνε, ὅπως βλέπετε, ἕνα μικροσκοπικὸ καὶ λεπτοφυέστατο γυναικεῖο χέρι, μὲ λεπτὰ καὶ ἀριστοκρατικὰ δάχτυλα, μυγδαλωτὰ νύχια κι' ἕνα δαχτυλίδι ἁπλό, τὴν βέρα της κατὰ πᾶσαν πιθανότητα—περασμένο στὸν παράμεσο δάχτυλο.

»Ἡ κόμησσα de Noailles ἔχει πραγματικὴ λατρεία γιὰ τὰ χέρια της, τὰ ὁποῖα ἄλλωστε εἶνε ὡραιότατα. Δὲν κάνει δὲ τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ τὰ περιποιῆται καὶ νὰ τὰ φροντίζη γιὰ νὰ διατηροῦνται ὡραῖα, ὅσο ὡραία εἶνε κι' ἡ ἴδια. Ἔχουν ἄδικο συνεπῶς ὅσοι λένε πὼς ἅμα μιὰ γυναῖκα γίνει «διανοουμένη», παύει πειὰ νὰ εἶνε γυναῖκα.

»Σᾶς βεβαιῶ ἀντιθέτως πὼς λίγες κυρίες εἶνε τόσο κοκέτες ὅσο ἡ Comtesse de Noailles. Κι' ὅμως αὐτὸ δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ εἶνε ἡ μεγαλείτερη ποιήτρια κι' ἡ μεγαλείτερη διανοουμένη τῆς Γαλλίας.

* * *

»Ὅπως σᾶς εἶπα, στὸ Παρίσι δὲν εἶχα οὔτε μιᾶς στιγμῆς ἡσυχία. Ὡς καὶ τὴν νύχτα ποὺ ἔπεφτα νὰ κοιμηθῶ, μᾶς ξυπνοῦσαν τὰ τηλέφωνα, τόσο ποὺ πολλὲς φορὲς ἀναγκαζόμαστε νὰ κατεβάζουμε τὸ ἀκουστικό. Ἄπειρες φορὲς μοῦ ἔτυχε νὰ περπατῶ στὸν δρόμο καὶ νὰ μὲ σταματοῦν ἄνθρωποι τελείως ἄγνωστοι, βάζοντας μπροστά στὰ μοῦτρα μου μιὰ φωτογραφία μου :

—Δεσποινίς, θὰ μὲ ὑποχρεώσετε ἂν μοῦ βάλετε μιὰ ὑπογραφή !

»Τί θέλατε νὰ κάνω ; Σταματοῦσα καὶ ἔβαζα πολλὲς φορὲς στὸ γόνατο μιὰ ὑπογραφή.

»Ἡ χασομέρεια μου ὅμως αὐτὴ συγκέντρωνε ἕνα πλῆθος κόσμου γύρω μου. Κι' ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν τὴν ἴδια ἀπαίτηση. Ποῦ βρίσκονταν τόσες φωτογραφίες μου ; Μυστήριο !...

»Ἄλλοτε πάλι μὲ σταματοῦσαν στὸ δρόμο δημοσιογράφοι καὶ μοῦ ζητοῦσαν συνέντευξη, ἢ ἐρασιτέχναι φωτογράφοι ποὺ ἤθελαν νὰ πάρουν κι' αὐτοὶ μιὰ φωτογραφία μου. Τὸ ἀστεῖο δὲ εἶνε ὅτι πολλοὶ δημοσιογράφοι νόμιζαν πὼς ἐπειδὴ ἔγινα «Μὶς Εὐρώπη», ἔπρεπε νὰ διαπρέπω καὶ σ' ὅλα. Ἄλλες ἐφημερίδες λοιπὸν ἔγραφαν πὼς εἶμαι... διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας, ἄλλες τῆς Νομικῆς, ἄλλες πὼς εἶμαι φοιτήτρια, κλπ. Ἕνας δημοσιογράφος τέλος μὲ ρώτησε μιὰ μέρα :

—Δεσποινίς, μιλᾶτε Γαλλικά ;

—Καθὼς βλέπετε... τοῦ ἀπάντησα.

—Ἀγγλικά ;

—Βεβαίως.

—Γερμανικά ;

—Χμ ! Ὅπως δήποτε.

—Ἰσπανικά ;

—Ὄχι, ἀλλὰ θὰ μάθω γιατί θὰ μοῦ χρειαστοῦν στὴν Βραζιλία.

—Ἰταλικά ;... Ρωσσικά ;

»Τί τοῦ λέτε λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ χριστιανοῦ ;...

»Ἕνας ἄλλος πάλι ἀποροῦσε πῶς ἐνῶ ἐγνώριζα τέννις, κολύμπι καὶ βόλλεϋ, δὲν ἤμουν ξεφτέρι καὶ στὴν... ξιφασκία, στὸ... μπὸξ καὶ στὴν... σκοποβολή !

* * *

»Ἔτσι πέρασαν τρεῖς μῆνες στὸ Παρίσι. Σὰν σ' ὄνειρο !... Καὶ ἦρθε τέλος ἡ ἐποχὴ ποὺ ἔπρεπε νὰ γυρίσουμε στὴν Ἑλλάδα. Ὄχι γιατί δὲν εἴχαμε πειὰ τίποτε νὰ κάνουμε στὸ Παρίσι, ἀλλὰ γιατί ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσουν ἡ Δελφικὲς ἑορτὲς καὶ ἔπρεπε νὰ εἴμαστε ἐκεῖ κατὰ τὴν ἔναρξή τους. Πρὶν φύγω μάλιστα γιὰ τὸ Παρίσι εἶχα ὑποσχεθεῖ νὰ λάβω μέρος στὶς Δελφικὲς ἑορτὲς ὡς Ἰκέτις καὶ μελετοῦσα τὸν ρόλο μου. Ἡ ἐκλογή μου ὅμως ὡς Μὶς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἀναχώρησίς μου τὸ ματαίωσαν αὐτό. Ὁποσδήποτε ὅμως εἶχα ὑποχρέωση νὰ εἶμαι κι' ἐγὼ παροῦσα σ' αὐτὲς τὶς ἑορτὲς ἐφ' ὅσον μάλιστα, σ' ὅσους ξένους γνώριζα, συνιστοῦσα νὰ κατέβοιν στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ τὶς παρακολουθήσουν.

Ἡ Μὶς Τσεχοσλοβακία

»Στοὺς Δελφοὺς φυσικὰ δὲν ἔπαιξα στὸ θέατρο, γιατί δὲν εἶχα πειὰ καιρὸ νὰ μελετήσω τὸν ρόλο μου. Ἔμεινα ὅμως ἐκεῖ ὅσον καιρὸ κράτησαν ἡ παραστάσεις, τὶς παρηκολούθησα μὲ συγκίνηση καὶ μὲ καμάρι, ἔλαβα τὴν τιμὴ νὰ στεφανώσω τὸν νικητὴ τῶν Πυθικῶν Ἀγώνων, χόρεψα μαζὺ μὲ τοὺς χωριάτες καὶ τέλος... παρεξηγήθηκα ἐπὶ τῇ ἐκδηλώσει πολιτικῶν φρονημάτων, παρ' ὅλο ποὺ ὁ τίτλος μου τῆς «Μὶς Ἑλλάδος» καὶ τῆς «Μὶς Εὐρώπης» δὲν μοῦ ἐπιτρέποιν νὰ ἔχω κανένα πολιτικὸ φρόνημα.

* * *

»Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο μὲ κατέπληξε ἐπίσης μόλις γύρισα στὴν Ἑλλάδα, ἦταν ἡ ὑποδοχὴ ποὺ μοῦγινε. Μόλις ἐξελέγην μὶς Εὐρώπη, ἡ Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες ἔγραψαν πὼς ὅταν γύριζα θὰ μοῦ γινόταν πανελλήνιος καὶ ἐπίσημος ὑποδοχή, τὼς θὰ γινόταν μεγάλη ἑορτὴ πρὸς τιμήν μου εἰς τὸ Στάδιον ὅπου θὰ ἔμπαινα ἐπὶ ἅρματος, καὶ ἄλλα πολλά. Ἐννοεῖται πὼς ὅλα αὐτὰ οὔτε τὰ περμένα οὔτε καὶ μοῦ ταίριαζαν. Μὰ ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ἦταν φυσικὸ νὰ ἐκπλαγῶ, ὅταν φτάνοντας στὸν Πειραιά, εἶδα στὴν προκυμαία μαζεμμένους μονάχα τοὺς συγγενεῖς μου, τοὺς οἰκογενειακοὺς μας φίλους καὶ μερικοὺς δημοσιογράφους. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ θύμωσα πραγματικὰ ἦταν στὸ Τελωνεῖο. Φανταστῆτε ποὺ εἶχαν τὴν ἀπαίτηση νὰ πληρώσω Τελωνεῖο γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ὅσα ἔφερα ἀπὸ τὸ Παρίσι, καὶ τὰ ὁποῖα μοῦ εἶχαν χαρίσει διάφοροι ἐμπορορραπτικοὶ οἶκοι καὶ καταστήματα.

»Τὰ ἄφησα κι' ἐγὼ ὅλα στὸ Τελωνεῖο κ' ἀνέβηκα στὴν Ἀθήνα μονάχα μὲ τὸ φόρεμα ποὺ φοροῦσα. Εὐτυχῶς τὴν ἄλλη μέρα ἐπενέβησαν οἱ ἀρμόδιοι καὶ ἔτσι ἡ «Μὶς Εὐρώπη» μπόρεσε τοὐλάχιστον νὰ πάρη τὰ πράγματά της ἀπὸ τὸ Τελωνεῖο, χωρὶς νὰ πληρώση !...

»Ὁπωσδήποτε μ' ἀποζημίωσαν γιὰ ὅλ' αὐτὰ ἡ ἐκδηλώσεις ποὺ μοῦ ἔκανε ὁ λαός. Στοὺς Δελφοὺς ποὺ πῆγα, ὅλοι οἱ χωριάτες στέκονταν καὶ μὲ χαιρετοῦσαν :

—«Νὰ μᾶς ζήσης, καμάρι μας !».

—«Χαρὰ σὲ σένα, λεβέντισσα !», μοῦλεγαν διαρκῶς.

»Ἡ γυναῖκες πάλιν ἤθελαν νὰ φωτογραφηθοῦν μαζύ μου καὶ οἱ φουστανελλάδες τὸ εἶχαν γιὰ μεγάλη τους τιμή, ὅταν χόρευα μαζύ τους στ' ἀλώνια. Μὰ καὶ στὴν Ἄμφισσα μοῦ ἔκαναν λαμπρὴ ὑποδοχὴ καὶ σ' ὅλα τ' ἄλλα μέρη ποὺ πέρασα. Στὴ Λειβαδιὰ μονάχα μοῦ συνέβη ἕνα ἀστεῖο ἐπεισόδιο. Αὐτὸ ὅμως θὰ σᾶς τὸ διηγηθῶ μεθαύριο, τελειώνοντας προσωρινῶς τὴ βιογραφία μου...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Τὸ τέλος.